

Lisa 1. Arvamuste ja kooskõlastuste tabel

Vastaja	Kommentaar	Arvestatud / Mitteamvestatud / Võetud teadmiseks
Eesti Tööinspeksioon	<p>1) Kõigepealt soovime selguse mõttes üle korrata, et Tööinspeksioon leiab endiselt, et käesoleval hetkel ja lähitulevikus meie liitumine e-deklaratsiooniga ei ole võimalik. Kokkuvõtlikult öeldes seisnevad mitteliitumise peamised põhjused selles, et Tööinspeksioonil on välja arendatud oma Tööelu infosüsteem (TEIS), kus on lähetatud töötajate moodul, mille kaudu on võimalik kiirelt ning kasutajasõbralikult esitada lähetatud töötajate teateid. Lisaks on Tööinspeksioon seoses arenduse rahastusega kohustunud TEIS lähetatud töötajate moodulit aktiivsena hoidma kindla aja vältel. Oluliseks põhjuseks on ka ühisakna arendus, millega tagatakse üks koht kolmanda riikide kodanike ja lähetatud töötajate andmete edastamiseks. See lahendus võimaldab Tööinspeksioonil saada informatsiooni selle kohta kui palju lühiajalise töötamise registreeringutest on lähetatud töötajad, et teostada sihitatult järelevalvet nende tööandjate üle, kes lähetatud töötajate teated jätaavad esitamata.</p> <p>2) Suur hulk lähetusteateid tuleb Tööinspeksioonile kaubandussektorist. Tööinspeksioon on kaalumas lähetusteade esitamise kohustuse puhul valdkondliku erandi kehtestamist kaubandusettevõtetele. Erandi rakendamise kasuks otsustamisel väheneb oluliselt lähetusteade arvu, mistõttu leiame, et Euroopa Liidu mastaabis Eesti e-deklaratsiooniga mitteliitumine erilist mõju ei avalda.</p>	<p>Arvestatud seisukohapunktis 5.2., mille kohaselt peame oluliseks, et IMI-süsteemiga ühendatava avaliku liidesega liitumine jääb liikmesriikidele selgelt ja ühemõtteliselt ka edaspidi vabatahtlikuks ja et liikmesriikidele peab säilitama võimaluse soovi korral jätkata riigisiseste lähetatud töötajate deklareerimise infosüsteemide kasutamist. Oleme viidatud seisukohapunkti selgitavas osas seisukoha põhjendustena esitanud kõik Tööinspeksiooni nimetatud põhjused, et selgitada, miks Eesti toetab avaliku liidesega liitumise vabatahtlikkust nii praegu kui ka tulevikus.</p> <p>Võetud teadmiseks.</p>

	<p>3) Mis puudutab tagasisidet e-deklaratsiooni määruse eelnõule (Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus, mis käsitleb siseturu infosüsteemiga ühendatud avalikku liidest töötajate lähetamise deklareerimiseks ja millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012), siis tahame rõhutada, et Tööinspektsiooni vaates on oluline, et määrusest nähtuks konkreetselt, et e-deklaratsiooniga liitumine on liikmesriikide jaoks vabatahtlik. Kuigi määruse eelnõu artikkel 1 lg 2 sätestab, et: „Liikmesriigid võivad otsustada avalikku liidest kasutada“, näeb määruse eelnõu artikkel 10 ette, et määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides. Leiame, et oluline oleks üle vaadata artikkel 1 lg 2 ja artikli 10 omavaheline seos, et ka artiklist 10 nähtuks, et määrus on siduv neile, kes on otsustanud e-deklaratsiooniga liitumise kasuks. Ühesõnaga soovime, et määruse tekst kajastaks konkreetsemalt e-deklaratsiooniga liitumise vabatahtlikkust. Muus osas meil tähelepanekuid ei ole.</p>	<p>Arvestatud seisukohapunktis 5.2., kus oleme rõhutanud selle olulisust, et määruse tekstist peab selguma ühemõtteliselt põhimõte, et avaliku liidese kasutuselevõtt on liikmesriikidele vabatahtlik ning et seejuures on oluline tagada kooskõla ja vältida vastuolusid määruse erinevate sätete vahel. Samuti lisasime selgitusse, et oluline on vajadusel üle vaadata määruse eelnõu artikli 1 lõike 2 ja artikli 10 omavaheline seos, et artiklist 10 nähtuks ühemõtteliselt, et määrus on selle vastuvõtmisel siduv ja vahetult kohaldatav üksnes neile liikmesriikidele, kes on otsustanud vabatahtlikult avaliku liidesega liitumise kasuks. Ühesõnaga, Eesti soovib, et määruse tekst kajastaks selgelt ja üheselt mõistetavalt, et avaliku liidesega liitumine on liikmesriikidele vabatahtlik nii praegu kui ka tulevikus.</p>
--	--	--

<p>Eesti Kaubandus-Tööstuskoda</p>	<p>1) Kaubanduskoda toetab käesoleva eelnõu eesmärki, milleks on „vähendada ettevõtjate ja riigi pädevate asutuste halduskoormust, hõlbustades ühelt poolt lähetusdeklaratsioonide esitamist kasutajasõbralikul viisil nii eemalt kui ka elektrooniliste vahendite abil ning teiselt poolt liikmesriikide vahelist halduskoostööd ning tulemuslikku järelevalvet direktiivides 2014/67/EL ja 96/71/EÜ sätestatud kohustuse täitmise üle“. Kaubanduskoja hinnangul on igati positiivsed algatused, mis aitavad ettevõtete halduskoormust vähendada ning tööd lihtsustada.</p> <p>2) Sooviksime täpsustada, et kui tegemist on ühtse lahendusega, mis vähendab nii ettevõtjate kui ka riigi pädevate asutuste halduskoormust, siis miks on tegemist vabatahtliku lahendusega ning miks see ei ole kohustuslik kõigile EL-i liikmesriikidele. Leiame, et kui kõik EL-i liikmesriigid ühineksid loodava liidesega, siis oleks kõikide osapoolte vahel deklaratsioonide esitamine ühtne ning mugavam.</p>	<p>Arvestatud seisukohapunktis 5.1., mille kohaselt Eesti toetab määruse üldisi eesmarke soodustada siseturu nõuetekohast toimimist, lihtsustada töötajate lähetamisega seotud deklareerimise kohustuse täitmist, vähendada liikmesriikide pädevate asutuste ja ettevõtete halduskoormust, aidata kaasa lähetatud töötajate õiguste kaitsele suunatud EL-i õigusaktide täitmise üle järelevalve tegemisele ning toetada liikmesriikide pädevate asutuste vahelist halduskoostööd.</p> <p>Selgitame, et avaliku liidese ja selle juurde kuuluva lähetamise ühise standardvormi loomine on Komisjoni algatus, millega liitumine toimub vabatahtlikkuse alusel. Vabatahtliku lahenduse on tinginud eelkõige asjaolu, et paljudes liikmesriikides oli juba enne Komisjoni kõnealuse õigusliku algatuse avalikustamist tehtud märkimväärsed investeeringuid riigisisestesse infosüsteemidesse, et arendada välja tõhusad lähetamise deklareerimissüsteemid, mis paljuski on täna hästi toimivad ja vastavad riiklikele vajadustele (nt Eestis TEIS-i lähetatud töötajate moodul, mis on kasutusel alates 2023. aasta juulist ning mille arendus läks maksma ca 250 000 eurot). Lisaks aitab vabatahtlik lähenemine tagada, et liikmesriigid saavad ise otsustada, kas nad soovivad ning kas neil on tehniline ja rahaline võimekus liituda avaliku liidesega, arvestades oma spetsiifilisi olusid, eripärasid ja vajadusi. Kui avaliku liidesega liitumine oleks liikmesriikidele kohustuslik, võiks see hoopis tekitada täiendavat halduskoormust neile liikmesriikidele, kes on teinud investeeringuid oma efektiivsete IT-lahenduste loomisesse ja soovivad jätkata juba olemasoleva riigisisese deklareerimissüsteemi kasutamisega.</p>
---	--	---

	<p>3) Leiame, et juhul kui näiteks mõni EL-i liikmesriik otsustab vabatahtliku liidesega mitte liituda, siis võiks veebiportaalis olla olemas siiski viited või lingid ka nende riikide deklaratsiooni lahendustele, et kõik info oleks ühelt lehelt kättesaadav.</p> <p>4) Eelnõu artikkel 4 lg 2 kohaselt kehtestab Komisjon standardvormi rakendusaktidega. Leiame, et kui on rakendusaktiga standardvorm paigas, siis peaks ka nendele riikidele, kes vabatahtliku liidesega ei liitu, olema kohustuslik see, et ka nende deklaratsioonide vormid sisaldaksid täpselt samu andmepunkte, mis standardvormil on. See tähendab, et kõik EL-i liikmesriigid peaksid deklaratsioonis kajastama samu andmeid ning need riigid, kes pole liidesega liitnud, ei kajastaks deklaratsioonides rohkem andmepunkte.</p>	<p>Arvestatud. Nõustume, et loodav avalik liides (veebiportaal) võiks sisaldada viiteid ka nende liikmesriikide lähetamise deklareerimissüsteemidele, kes liidesega ei liitu, et kogu informatsioon oleks EL-i ülesest avalikust liidesest kättesaadav. Oleme valmis esitama Teie vastavasisulise ettepaneku läbirääkimiste käigus määruse eelnõuga tegeleva asjaomase töögrupi kohtumisel.</p> <p>Mitte arvestatud. Kuivõrd avaliku liidese kasutuselevõtt saab määruse eelnõu kohaselt olema liikmesriikidele vabatahtlik, siis ei saa eraldiseisvalt vaid ühise standardvormi kasutuselevõttu teha liikmesriikidele kohustuslikuks, sest ühine standardvorm kuulub lahutamatu avaliku liidese juurde, st liidesel asub standardvorm. Avalik liides on mitmekeelne elektrooniline deklareerimise portaal, mis luuakse muuhulgas eesmärgiga lihtsustada teenuseosutajate (ettevõtjate) jaoks töötajate lähetamisel lähetusdeklaratsioonide esitamist vastuvõtivate liikmesriikide pädevatele asutustele. Avalik liides ise võimaldabki kasutada lähetusdeklaratsiooni esitamiseks ühist standardvormi, mis tähendab, et ühisel standardvormil põhineva lähetusdeklaratsiooni täidab teenuseosutaja just avaliku liidese kaudu. Seega, liikmesriik ei saa otsustada eraldiseisvalt liituda ainult ühise standardvormiga, kuna see on mõeldud kasutamiseks avalikus liides.</p>
--	---	--

<p>Eesti Ametiühingute Keskliit</p>	<p>1) Eesti Ametiühingute Keskliit toetab Euroopa parlamendi ja nõukogu ettepanekut luua töötajate lähetamise deklareerimiseks siseturu infosüsteemiga ühendatud avalik liides. Kõik meetmed, mis on abiks lähetatud töötajate töötingimuste kontrollivõimaluste suurendamisel ja nende ärakasutamise vähendamisel on teretulnud. Pooldame sellise üle-euroopalise siseturu infosüsteemiga ühendatud avaliku mitmekeelse liidese loomist, millega lihtsustatakse liikmesriikide ja ettevõtjate poolset halduskoormust lähetatud töötajate deklareerimisel ja hõlbustatakse samal ajal liikmesriikide järelevalvet lähetatud töötajate õiguste kaitsmisele suunatud õigusaktide täitmise üle.</p> <p>2) Väga oluliseks peame, et infosüsteemiga luuakse ka lähetatud töötajatele lähetusdeklaratsiooni esitamise võimalus ja arvame, et süsteemiga liitumisel peab töötajate informeerimine olema kohustuslik.</p>	<p>Arvestatud seisukohapunktis 5.1., mille kohaselt Eesti toetab määruse üldisi eesmärges soodustada siseturu nõuetekohast toimimist, lihtsustada töötajate lähetamisega seotud deklareerimise kohustuse täitmist, vähendada liikmesriikide pädevate asutuste ja ettevõtete halduskoormust, aidata kaasa lähetatud töötajate õiguste kaitsesele suunatud EL-i õigusaktide täitmise üle järelevalve tegemisele ning toetada liikmesriikide pädevate asutuste vahelist halduskoostööd.</p> <p>Selgitame, et lähetusdeklaratsioonide esitamise kohustus on jätkuvalt tööandjatel (ettevõtjatel), kes lähetavad oma töötajaid teise liikmesriiki tööle teenuse osutamiseks määratud ajavahemikus (ELTTS § 5¹ lg 1). Lähetusdeklaratsiooni esitamise kohustuse sätestamine Eesti õiguses tuleneb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/67/EL¹ artikkel 9 lõike 1 punktist a, mille kohaselt võib riik kohustada konkreetselt teise riigi teenuseosutajat, st tööandjat, esitama lähetust puudutavat teavet. Määruse eelnõu kohaselt avalik liides võimaldab edastada lähetusdeklaratsiooni koopia lähetatud töötajale.</p>
--	---	--

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/67/EL, 15. mai 2014, mis käsitleb direktiivi 96/71/EÜ (töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega) jõustamist ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012, mis käsitleb siseturu infosüsteemi kaudu tehtavat halduskoostööd („IMI määrus“) EMP-is kohaldatav tekst. Kättesaadav: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/ALL/?uri=celex%3A32014L0067>.

	<p>3) Kindlasti on süsteemi kasutegur suurem, mida rohkem liikmesriike on süsteemiga ühinenud. Oleme seisukohal, et Eesti võiks samuti nimetatud meetmega ühineda.</p>	<p>Arvestatud osaliselt seisukohapunktides 5.1., 5.2. ja 5.7. Eesti ei kiirusta avaliku liidese ja ühise standardvormi kasutuselevõtmisega ühinema, kuna meil on Eestisse lähetatavate töötajatega seotud deklareerimise kohustuse täitmiseks tõhus ja hästi toimiv riiklik deklareerimissüsteem TEIS, mille juurde kuulub lähetatud töötajate moodul. Lähetatud töötajate mooduli loomise eesmärk oli luua lihtne, kiire, kasutajasõbralik ja võimalikult vähekoormav e-lahendus nii teiste liikmesriikide ettevõtetele, kes lähetavad töötajaid Eestisse teenust osutama, kui ka Eesti riiklikule pädevale asutusele, Tööinspektsioonile. Ühelt poolt, TEIS-i lähetatud töötajate moodul vähendab ettevõtete halduskoormust seeläbi, et lihtsustab lähetusdeklaratsioonide koostamist ja esitamist. Seejuures on Eesti süsteem lähetatud töötajate deklareerimisel EL-i kiireim, mis selgus Komisjoni tehtud analüüsist. Teiselt poolt vähendab TEIS-i lähetatud töötajate moodul ka Tööinspektsiooni halduskoormust, aidates Tööinspektsiooni järelevalveametnikul tõhusamalt menetleda ja hallata lähetusdeklaratsioone ning ühtlasi lihtsustades tulemuslike kontrollide teostamist Eestisse lähetatud töötajate töötingimuste üle, et kaitsta nõuetekohaselt lähetatud töötajate õigusi teenuste osutamisel piiriüleselt. Tänu TEIS-i lähetatud töötaja mooduli kasutuselevõtmisele on nüüd järelevalveametnikul üks e-keskkond, kus ta teostab kõik toimingud, sh järelevalvetoimingud, suhtleb hõlpsalt ettevõtjatega, saab vajalikku statistikat, näeb kogu ettevõtte ajalugu, mis Eestil on olemas konkreetse ettevõtte kohta (töövaidlused, tööõnnetused, varasemad järelevalve menetlused, riskianalüüsid jne). Arvestades eelnevat ja asjaolu, et täna puudub meil piisav teave avaliku liidese ja selle juurde kuuluva ühise standardvormi täpsemate toimimistingimuste, kasutuselevõtuga kaasnevate tegelike kulude, halduskoormuse, efektiivsuse ja lisandväärtuse kohta, on Eesti huvitatud kõnealuse määrusega seonduva protsessi jälgimisest, samas ei välista avaliku liidese liitumist tulevikus.</p>
--	--	---

